

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та
дорадництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ННІ неперервної освіти і туризму
д.ю.н., професор Іван
ГРИЦЕНКО
« 6 » червня 2024р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри
публічного управління,
менеджменту інноваційної діяльності та
дорадництва

Протокол № 15 від «3» червня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри:

 д.н.д.у., доцент Сергій ПРИЛІПКО

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОПП «Управління інноваційною
та консалтинговою діяльністю»
д.е.н., професор Ольга ВИТВИЦЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Сільськогосподарська дорадча діяльність»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Освітньо-професійна програма «Управління інноваційною та консалтинговою
діяльністю»

ННІ неперервної освіти і туризму

Розробник: доцент кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної
діяльності та дорадництва, к.е.н., Корінець Р.Я.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни Сільськогосподарська дорадча діяльність

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Галузь знань	07 Управління та адміністрування	
Спеціальність	073 Менеджмент	
Освітня програма	Управління інноваційною та консалтинговою діяльністю	
Освітній ступінь	Магістр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проєкт (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>Екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	20 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	20 год.	8 год.
Лабораторні заняття	- год.	- год.
Самостійна робота	80 год.	104 год.
Індивідуальні завдання	- год.	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2 год. 2 год.	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни “Сільськогосподарська дорадча діяльність” – формування у слухачів магістратури системи знань і навичок з сільськогосподарського дорадництва, підкреслення ролі спеціалістів аграрного профілю як консультантів.

Завдання дисципліни: ознайомлення з організацією і тенденцією розвитку дорадчих служб; вивчення комунікаційного процесу роботи дорадчої служби; навчання консультуванню товаровиробників та сільського населення; вивчення методів організації взаємодії з сільськими товаровиробниками; психологічних аспектів дорадчої діяльності; вивчення особливостей економічного аналізу та консультування з профілю роботи і спеціалізації фахівця.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- суть Закону України “Про сільськогосподарську дорадчу діяльність” та інших нормативних документів,
- роль системи сільськогосподарського дорадництва в Україні та характеристику діючих моделей;
- методологію організації навчальних заходів: консультацій, семінарів, демонстрацій тощо;
- особливості роботи з інформаційно-комунікаційними системами;
- методологію роботи з окремими людьми, групами, громадянами і громадськими організаціями;
- психологічні аспекти дорадчої діяльності;
- особливості економічного аналізу і консультування з профілю роботи фахівця.

вміти:

- застосовувати набуті знання для розв'язування наступних практичних задач:
- спілкуватися з людьми різних соціальних верств;
- визначати потребу фермерів та сільськогосподарських товаровиробників у наданні консультаційних послуг;
- кваліфіковано застосовувати масові, групові та індивідуальні методи роботи з сільськими товаровиробниками;
- вибирати найбільш дійові методи розповсюдження інформації;
- організовувати взаємодію дорадчих служб з сільськими товаровиробниками, громадами та громадськими організаціями.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог

загальні компетентності (ЗК): ЗК2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК): СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту; СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації; СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління; СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію; СК11*. Здатність приймати раціональні технічні й технологічні рішення, впроваджувати інноваційні розробки у виробництво та обґрунтовувати доцільність їх реалізації, надавати консалтингові послуги з врахуванням соціально важливих засад аграрної сфери.

Програмні результати навчання: ПРН 14. Вміти організовувати та здійснювати інноваційно-консалтингову діяльність у аграрній сфері, застосовувати сценарне прогнозування тенденцій розвитку ринку нових агротехнологій на основі сучасних концепцій управління.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;
- скороченого терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Концептуальні основи сільськогосподарської дорадчої діяльності														
Тема 1 Наукова сутність та еволюція розвитку сільськогосподарської дорадчої діяльності в Україні		14	2	2			10	12	1	1				10
Тема 2 Комунікаційний процес в сільськогосподарському дорадництві		14	2	2			10	12	1	1				10
Тема 3. Методи сільськогосподарської дорадчої діяльності		14	4	4			10	17	1	1				15
Тема 4. Психологічні аспекти сільськогосподарської дорадчої діяльності		14	4	4			10	17	1	1				15
Разом за змістовим модулем 1		64	12	12			40	58	4	4				50
Змістовий модуль 2. Розвиток сільськогосподарської дорадчої діяльності в Україні														
Тема 5. Загальні питання консультування в дорадництві		14	2	2			10	22	1	1				20
Тема 6. Особливості роботи дорадчих служб в Україні		14	2	2			10	19	2	2				14
Тема 7. Перспективи розвитку системи дорадництва в Україні		28	4	4			20	22	1	1				20
Разом за змістовим модулем 2		56	8	8			40	62	4	4				54
Усього годин		120	20	20			80	120	8	8				104

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Інтернет-ресурси в дорадчій діяльності	2
2	Визначення потреб товаровиробників в дорадчих послугах	2
3	Методика застосування методів дорадчої діяльності	4
4	Роль лідера в дорадчій діяльності	2
5	Діагностика проблем сільськогосподарського підприємства з використанням методу SWOT-аналізу	4
6	Практична реалізація дорадчих послуг	2
7	Спрощений інвестиційний аналіз з використанням методики часткових бюджетів	4
	Разом	20

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Інновації як процес колективного навчання та обміну знаннями	10
2	Різні сфери знань і компетенцій, необхідні для інновацій	10
3	Знання: поради для дорадників	10
4	Різні моделі комунікації та посередницька роль дорадника	10
5	Ролі дорадника при передачі знань	10
6	Різні комунікаційні моделі	10
7	Моделі комунікації	4
8	Проблеми, які перешкоджають ефективній комунікації	10
9	Адаптація комунікаційних моделей та ролей посередників до рівнів	10
10	Різні стилі спілкування та посередницькі ролі, необхідні в сільськогосподарських інноваціях	10
11	Ролі інноваційних посередників та їхні функції	10
	Разом	104

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- захист практичних робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне опитування;
- модульне тестування;
- есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. **Розподіл балів**, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=327>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- навчальні посібники;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Кальна-Дубінюк Т.П., Рогоза К.Г., Самсонова В.В., Кудінова І.П., Бесчастна М.В., Гнідан М.М., Дубінюк Ю.В., Данилюк С.І., Бас О.І. Сучасні інформаційно-консультаційні технології в дорадництві. Монографія. Ніжин: ПП Лисенко М.М., 2017. 216 с.
2. Кальна-Дубінюк Т.П., Кудінова І.П., Рибак Л.Х., Середа Л.М. Навчальний посібник для дистанційного навчання "Сільськогосподарська дорадча діяльність" - Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2014. 344 с.
3. Кальна-Дубінюк Т. П. Організація інформаційно-консультаційного забезпечення сільськогосподарських підприємств: монографія – Ніжин: ПП Лисенко М.М., 2012. 363 с.
4. Безкровний М.Ф. Основи аграрного консалтингу. Навч. посібник. – К.: Аграр Медіа Груп, 2012. 528 с.
5. Галич О.А., Сосновська О.О. Сільськогосподарське дорадництво. Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. 368 с.
6. Закон України “Про сільськогосподарську дорадчу діяльність” від 17 червня 2004 р. № 1807 – IV. // Урядовий кур’єр. 2004. 23 червня.
7. Кальна-Дубінюк Т.П., Корінець Р.Я., Кудінова І.П., Рибак Л.Х., А.С. Хвалінська. Словник-довідник з дорадництва. Львів: НВФ “Українські технології”, 2008. 208 с.
8. Формування та розвиток системи дорадництва в Україні: Монографія / Кальна-Дубінюк Т.П., Кудінова І.П., Рибак Л.Х., Мосіюк С.І., Самсонова В.В., Локутова О.А., Корінець Р.Я., Сокол Л.М., Бесчастна М.В. К.: 2014. 357 с.
9. Німецький досвід для розвитку системи сільськогосподарського дорадництва в Україні. Дітер Кюнстлінг. Німецько-українського агрополітичного діалогу (АПД) Київ, .2020. 41 с.
10. Tlektes I. Espolov, Stanley R. Johnson, Zhenisbek Zh. Suleimenov, Tetyana Kalna-Dubinyuk, Aliya Arynova "Extension in Kazakhstan and the Experience of the USA: Lessons from a Working National Model". USA. 2012. 122 p.
11. Похиленко Н. М., Корінець Р.Я. Проблеми фінансового забезпечення сільськогосподарської дорадчої діяльності в Україні. Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2021. № 3. С. 68-85.

11. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Президента України. – Режим доступу: www.president.gov.ua.
2. Офіційний сайт Державного комітету статистики. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
3. Офіційний сайт Верховної Ради України – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
4. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. – Режим доступу: www.minagro.gov.ua.
6. Офіційний сайт Державного комітету України по земельних ресурсах. – Режим доступу: www.myland.org.ua.

7. Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс. – Режим доступу: <http://zir.minrd.gov.ua/>.
8. Агентство США з міжнародного розвитку. – Режим доступу: www.usaid.kiev.ua.
9. Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб. – Режим доступу: www.dorada.org.ua.
10. Український клуб аграрного бізнесу. – Режим доступу: <http://ucab.ua/ua>.
11. Українська аграрна конфедерація. – Режим доступу: <http://agroconf.org/>.
12. Асоціація фермерів та приватних землевласників України. – Режим доступу: <http://farmer.co.ua/>.
13. Львівська аграрна дорадча служба. – Режим доступу: <http://lads.com.ua/>.